

تاوان

به کر ده رویش
(خورماتوو)

هه چۆنی بوو تاوانی کوشتنه که ی مستهر هابیلیان
خسته ئەستۆی من و بریاری ئیعدام کردنیان دام،
هه چهند سهره تا وا دیار بوو سه رۆکی دادگا به بریاری
دادگا قایل نه بوو بیت، به لام دهسته ی سویند خۆران به و
به لگانه ی به دهستیانه وه بوو قایل بوون و کوشتنه که ی
مستهر هابیلیان خسته ئەستۆی من. ئەوان کاتی ته نیا
ده ریاوانه کان و که شتیه کانیا ن بینی دوو دل بوون، به لام
دوای ئەوه ی که به مه سه له ی پیاسه که ی من و مستهر
هابیلیان زانی بریاری ته و او یان هیتا و وتیان کاری
کوشتنه که مسۆگه ره، من هه ره له سه ره تا وه چۆن ده مزانی
بیتاوانم ئا و اش ده مزانی تاوانی ئەو پیا و کوژی به م ده خه نه
ئەستۆ، چونکه تازه کار له کار ترازا بوو ئەوان به
به لگه کانیا ن قایل بیوون، به وه ی من مستهر هابیلیم
کوشتوو، که چی ئەوه ی راستی بیت، مستهر هابیل له
ده ریا که دا خۆی خۆی خنکان، هه چهند من ئەوه یه که م
جارم بوو مستهر هابیل ببینم، ئەویش رۆژیک بوو له سه ره
ده ریا ی نه زۆکی ته مه نم ده گه رام، چا وه کانم، گو یچ که کانم،
هه ستم، نه ستم، له جیگه یه کی تری ئەو ده ریا به دا له
مۆله تدا بوون، ببینم کا بریا هک به ته نافی ژانه کانیدا خۆی
هه لواسیوه و ته ماشای شه پۆله کانی ده ریا ی ژیا نی ده کات،
هیتنده ش به ئاسته م هه نگا ی دهن، ببوه جیگای گومانی
هه موو که سنج، ئەم کیشه یه پیوه ندی به منه وه نییه ؟ که
ئاوام گو ت له به ره خۆمه وه، ئەو له ژماردنی که ره سه
بیکه لکه کانی سه ره رۆخی ده ریا که دا بوو، له و ئی که لاک
دوو که شتی کۆن، پالنه په ستۆیه ک، لیسه من، له و ئی
ئەزموونیکی سووتا و، که لاک ماشینیکی، لیسه کۆمه لێ
وشه، له و ئی خۆی، که له ژماردنی ئەمانه ش بووه وه،
دهستی برد له گیرفانی پالتۆکه ی شووشه یه ک مه راقی
ده رهیتا و هه لیقوران، دواییش به په یژه ی ده ریا که دا به ره و
به رزترین شوینی رۆخه که سه ره که وت، به هیوا ی ئەوه ی

دەریاوانەکان لە نزیکەوه ببینی، هەستم کرد دەریاکە بە شەپۆلەکانی ختووکی بۆشایی بیرەو دەریبەکانی دەدات، ئەویش بە فەزین و نمایشی پۆلی بەلندە ی گەوج هەلبەتە بایەختکی زۆری دا، منیش ئەو هەلەم بە دەرفەت زانی و چاوم لە ئاوابوونی کەشتیەکانی نزیک بەندەرە کە هەلخست کە رەشەباوەکی شیت کە شکۆلەکانیانی هەراسان کردبوو، کە لاشم کردەوه بینیم مستەر هابیل هەنگاوەکانی بەسەر چەوی رۆخە کە دا کیش دەکا و گەوالە ی تەزێکی پر لە مەراقیش شانەکانی لەشی هەلدەتەکاند، وا دیاربوو نیازی بوو لە دەریاکەدا مەلە بکا، بۆیە خۆی لە تەماشاکانم دەشاردەوه، چونکە کچێکی قەیرە کە لە بوتلی مەراقەکانیدا گۆچ ببوو، لە دەریاکەدا مەلە ی دەکرد، بەلام کە ئیمە لێی نزیک دەبووینەوه، ئەو لە نێو شەپۆلەکاندا خۆی دەشاردەوه، کە لێشی دوور دەکەوتینەوه مچوورکە ی حەزێکی ژیلەمۆی ژێر پیمانی دەبرژان، مستەر هابیل بە کش و ماتێ بە ئاستی کەرەفانە چۆلەکاندا هەلکشیا، لەوه دەچوو تەمایەکی هەبیت، چونکە هەرکە کچەکی لێ ون دەبوو یە کسەر شەپۆلەکانی دەپشکنی و بەدوایدا دەگەرا، کە مستەر هابیل بەرەو رووم گەرایەوه پیم وت: ئەبێ ئەمڕۆ کێ بۆشایی نێو حەزەکانمان بۆ پرکاتەوه جگە لە قەیرەکی خۆمان؟ وادیار بوو مستەر هابیل تا ئەو کاتە هەستی بەبوونی من نەکرد بوو، چونکە کە ئاوام وت زۆر بە شپەزەبیەوه سەیری کردم و بە توورەبیەوه وتی: کابرا تۆ کێ ی و چی گەیانندووتییە ئێرە؟ وتم: منیش وەک خۆت دەریاوانێکی ئەم دەریا نەزۆکە ی ژیانم؟ کە گوێی لە وەلامە کەم بوو رووی گەشایەوه بزهێکی بۆ کرد و وتی: کەواتە تۆ ئەو کەسە ی کە سەلەهای سەلە لەسەر رۆخی ئەم دەریایە بەشویتنا دەگەریم، وتم: بۆچی؟ وتی: تا بیستە شایەتی ئەوه ی کە من سالانیکە لە سینە ی پر داخمدای خۆشەوێستی کچێکی قەیرەم هەلگرتوووه و دەمەوێ وەک چەپکە گۆلیک پیشکەشی کەم، کەچی ئەو رازی نابیت لێم وەرگرێ؟ پیش ئەوه ی من وەلامی بدەمەوه، ئەو لە بەرزترین شوێنی رۆخە کەوه خۆی هەلداوه نێو دەریاکەوه شەپۆلەکانیش خیرا لووشیان کردو گوم بوو؟ لەو رۆژەوه من پێ دەخەمە سەر هەر مشتە لێکی ئەو رۆخە، هەست بەنالە ی گیانی مرۆفێکی خنکا و دەکەم، کە زۆرێک لە روخسارەکانی مستەر هابیلی تێدا یە، ئەم مشتە لە پاشماوه ی جەستە یە کە بە

ئاگری بێوهفایی سووتاووه، بۆیە هەمیشە خۆنێکی رەش لە پەراسووه کانیەوه دیتە دەرو دەرژیتە قورگی دەریاکەوه، لەوانە شە پیتی منی بەرکەوتبێ و زامەکانیم کولاندبیتەوه؟! ئەوه بوو پاش ماوه یەک لە چاوه پروانی شەپۆلەکان لاشە ی مستەر هابیلیان توردا یە سەر رۆخە کە، لێی نزیک بوومەوه بینیم بەحال گیانی تێدا ماوه؟ بۆیە منیش لەو لایەوه راکشام و جگەرە یە کەم گرێتیبەردا، دووبارە کە سەیرم کرد جگە لە تارماییە کە هیچی ترم نەبینی، دەریاکەش بەشەپۆلەکانی خیرا خیرا شوین پیکانمانی دەسپییەوه، لە پر تارماییە کە ی مستەر هابیل هەستایە سەرپێ و بە دەم قاقای پیکە نینەوه وتی: تۆ تاقە کە سێکی کە بەم مەرگە ی من دەزانی، وەسیه تە کەت لەبیر نەچی و بیگە یە نیتە ئەو قەیرە خاتوونە؟ ئیتر لەو رۆژەوه نە مستەر هابیل بینیهوه و نە ناویشیم بیست، تا رۆژی دادگایی کردنم کە تۆمەتی کوشتنە کە ی ئەویان خستە ئەستۆم، ئەوسا تەواوی رووداوه کەم بیرهاتەوه و یستم وەسیه تە کە ی مستەر هابیلیان بۆ باس کەم، وەلێ تازە کار لە کار ترازاووه کێ بەوه باوهر دەکات کە من مستەر هابیل نە کوشتوووه؟